

Research Paper

A Comparative Study of Parental Communication, Participation, and Support for Schools in Türkiye, South Korea, and Iran

Mahmud Khorushy ¹ & Hamdullah Habibi ^{2*}

1. Ph.D. Student in Curriculum Planning, Department of Educational Sciences and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
2. Associate Professor of Educational Administration, Department of Educational Sciences and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

Use your device to scan
and read article online

Article Info:

Received: 2025/04/06

Accepted: 2025/08/26

Available Online: 2025/09/22

Citation: Khorushy, M. & Habibi, H. (2025). [A Comparative Study of Parental Communication, Participation, and Support for Schools in Türkiye, South Korea, and Iran (Persian)]. *Journal of School Psychology and Institutions*, 14(2):27-44. <https://doi.org/10.22098/jsp.2025.17128.6117>

[10.22098/jsp.2025.17128.6117](https://doi.org/10.22098/jsp.2025.17128.6117)

Extended Abstract

1. Introduction

Parents' growing enthusiasm for involvement in their children's schooling highlights the need for clear frameworks and strategies for effective engagement. Research shows that awareness of how parents can influence academic achievement strengthens their motivation to participate, while lack of such knowledge often leads to passivity (Nasirin & Mehrdad, 2022). In Iran, the activities of Parents-Teachers Associations (PTAs) are limited to top-down programs lacking operational guarantees. Most parental involvement is restricted to financial support (Vafadar & Javanbakht-e-Awal, 2004). Consequently, many parents remain excluded from meaningful decision-making processes in school life. This study therefore aimed to compare the patterns of parental school communication, participation, and support in Türkiye, South Korea, and Iran, to identify best practices and policies that may inform educational reform in Iran.

2. Materials and Methods

This research employed a qualitative, comparative approach based on the four-stage framework of description, interpretation, juxtaposition, and comparison. In the description phase, each country's context was outlined for three core dimensions—parent-school communication, parental participation, and forms of support. The interpretation phase involved

analyzing this information for patterns and themes; juxtaposition involved organizing data side-by-side; and comparison synthesized findings to draw cross-national conclusions.

Data sources included government documents, educational legislation, official statistical databases, and peer-reviewed research published between 2018 and 2023. Document validity was ensured through triangulation and expert review.

3. Results

The differences in the way of communication and even the level of communication between parents and schools from different perspectives, the way and type of parental participation in school affairs, and the type of parental support for schools in the three countries studied (Türkiye, South Korea, and Iran) are presented in Table 1 to examine the causes of the formation and existence of differences.

4. Discussion and Conclusion

In Türkiye and South Korea, most schools are state-regulated and financially supported, facilitating systematic parental involvement. In contrast, Iran's diverse school typologies (public, private, gifted, model, foundation, etc.) and financial instability have limited the institutionalization of parent-school collaboration.

To improve Iran's context, reforms should focus on policy integration, cultural capacity building, and development of communication frameworks that emphasize shared responsibility, open dialogue, and parental empowerment. Strengthening these dimensions will increase school accountability, enhance students' academic success, and foster educational equity.

*Corresponding Author:

Hamdullah Habibi

Address: Department of Educational Science and Psychology, Tabriz University, Tabriz, Iran.

Tel: +98 (41) 33392105

E-mail: h.habibi@tabrizu.ac.ir

Copyright © 2025 by Authors. Published by University of Mohaghegh Ardabili. This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Non-commercial purposes uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

Table 1. Differences in the way parents communicate, participate, and support schools in three countries: Türkiye, South Korea, and Iran

Components	Features
How to contact	Türkiye: - Most communication with schools by parents is online and through various portals, including websites - Very good emotional connection, usually between parents of students and teachers and school staff South Korea: - Lack of appropriate emotional connection between parents and schools, especially between school parents and teachers - More communication is in the form of warning parents against inappropriate academic, educational and training behaviors Iran: - Parental communication with schools is generally in-person - Communication to obtain information about the student's academic status - There is a great difference in the method and amount of communication in different types of schools
Participation	Türkiye: - Parental participation by providing their expertise and skills - Organizing various workshops and exhibitions to increase the quality of education - Parental participation, especially in important career-related topics in school affairs South Korea: - Parental participation in educational affairs in terms of obtaining advice - School counseling to guide students to different and worthy career categories - Parental participation with schools by providing experiences in workshops Special courses and courses Iran: - Non-specialized aspect of parental participation in educational and training matters of schools - Behavior of schools towards parents to satisfy parents - Imbalance in providing school needs by parents in different schools
Support	Türkiye: - Providing educational and training costs in schools by the government, considering the lack of financial role of parents - Support for parents sometimes by providing their skills and expertise to support schools South Korea: - Providing educational and practical facilities to students and schools by parents with specific professions and jobs - Providing workshops and tools from private institutions and companies to schools Iran: - Supporting parents more than providing school materials - Supporting parents from public schools in the form of assistance to the school - Supporting parents in private and non-government schools in the form of tuition payments

5. Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All ethical principles were observed throughout the research. Participant information was kept confidential.

Funding

No external funding was received from public, commercial, or non-profit agencies.

Authors' contributions

All authors contributed to the conceptualization, data collection, analysis, and manuscript preparation.

Conflicts of interest

The authors declare no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

نقش والدین در نظام‌های آموزشی متفاوت: مطالعه تطبیقی ارتباط، مشارکت و حمایت در ترکیه، کره جنوبی و ایران

محمود خروشی^۱ و حمداله حبیبی^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری مطالعات برنامه درسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، آذربایجان شرقی، ایران.

۲. دانشیار مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، آذربایجان شرقی، ایران.

Use your device to scan
and read article online

استاددهی: خروشی، م. و حبیبی، ح. (۱۴۰۴). نقش والدین در نظام‌های آموزشی متفاوت: مطالعه تطبیقی ارتباط، مشارکت و حمایت در ترکیه، کره جنوبی و ایران. فصلنامه روانشناسی مدرسه و آموزشگاه، ۱۴(۲): ۲۷-۴۴. <https://doi.org/10.22098/jsp.2025.17128.6117>

doi 10.22098/jsp.2025.17128.6117

چکیده

هدف: درک تفاوت‌ها و شباهت‌های میان کشورها در زمینه نقش والدین در مدرسه می‌تواند به سیاست‌گذاران برای الگوبرداری از تجارب موفق یاری رساند. این پژوهش نوعی مطالعه تطبیقی-تحلیلی با هدف مطالعه تطبیقی نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران است.

روش‌ها: از روش مطالعه تطبیقی کیفی با بهره‌گیری از رویکرد چهارمرحله‌ای بردی یعنی توصیف، تفسیر، همجواری و مقایسه استفاده شده است. از میان کلیه کشورهای جهان، دو کشور کره جنوبی و ترکیه به لحاظ قرابت فرهنگی و رتبه نسبتاً بالا در شاخص‌های آموزشی و دسترسی بیشتر به اطلاعات آنها از جانب محققان به عنوان نمونه برای مقایسه با ایران انتخاب شدند. روش و ابزار گردآوری داده‌ها، اسناد و اطلاعات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی رسمی این دولت‌ها، کتاب‌ها و نشریات مرتبط با موضوع تحقیق است. ملاک ورود منابع به حیطه بررسی اسنادی بود که ترجیحاً به روز بوده و مرتبط با اطلاعات بود. اسنادی انتخاب شدند که در طی سال‌های ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۳ به چاپ رسیده باشند. برای تعیین اعتبار داخلی، صحت اسناد و برای تعیین اعتبار خارجی، درجه اهمیت اسناد، ارزیابی شد.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد که در کشورهای ترکیه و کره جنوبی به طور کلی به نظام آموزشی و مدارس بیشتر اهمیت می‌دهند و به همین دلیل مدارس نیز در این کشورها بیشتر با اولیا در ارتباط هستند. در ایران، در حالی که مدارس نقش مهمی در رشد علمی و تحصیلات دارند، ارتباط آنها با والدین کمتر است و در نتیجه بهره‌مندی از توانایی‌های والدین در بهبود نظام تعلیم و تربیت کم‌تر است. تحلیل تطبیقی نشان می‌دهد که در ایران، الگوی ارتباط با والدین فاقد انسجام نهادی و سیاستی بوده و نیازمند بازطراحی ساختار ارتباطی و مشارکتی بین خانه و مدرسه است.

نتیجه‌گیری: به طور کلی، توسعه تعامل بین والدین و مدارس و آموزشگاه‌ها، نیاز به توسعه برنامه‌های فرهنگی دارد، توسعه برنامه‌های مشارکت اولیا، توسعه تعاملات با مدارس، توسعه برنامه‌های بهره‌مندی از توانایی‌های اولیا و توسعه ارتباط مؤثر والدین با مدارس است. در نهایت، تقویت نقش والدین در مدارس می‌تواند گامی مؤثر در بهبود کیفیت آموزش، افزایش سرمایه اجتماعی مدرسه و توسعه نظام تربیتی کشور باشد.

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۰۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

کلیدواژه‌ها:

مدارس ایران، مشارکت اولیای مدارس و والدین، مطالعه تطبیقی، نظام آموزشی ترکیه و نظام آموزشی کره جنوبی

مقدمه

آموزش به عنوان یکی از ارکان بنیادین توسعه‌ی پایدار، نقشی حیاتی در ارتقای سرمایه‌ی انسانی، عدالت اجتماعی و رشد اقتصادی ایفا می‌کند. کشورهای مختلف با طراحی و اصلاح مداوم نظام‌های آموزشی خود، آن را ابزاری کلیدی برای پیشرفت ملی و رقابت‌پذیری

* نویسنده مسئول:

حمدالله حبیبی

نشانی: دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، آذربایجان شرقی، ایران.

تلفن: ۳۳۳۹۲۱۰۵ (۴۱) ۹۸+

پست الکترونیکی: h.habibi@tabrizu.ac.ir

مدرسه-خانه و انگیزش فراگیران داشته باشد (هپساری و همکاران، ۲۰۲۳؛ هوانگ و همکاران، ۲۰۲۴).

مشارکت مردم در آموزش و پرورش از جمله عالی‌ترین مظاهر مشارکت جمعی است. مدرسه‌ها برای حل مسائل و انجام امور خود به مشارکت عوامل درون و برون‌سازمانی در تصمیم‌گیری‌ها و اجرای آن‌ها نیاز دارند. والدین به عنوان نمایندگان جامعه پیرامونی و از عوامل اساسی برون‌سازمانی، نقشی قابل توجه در تصمیم‌گیری‌های مدرسه‌ها خواهند داشت (ها و لی، ۲۰۲۲). بدون مشارکت فعال و مداوم والدین، مدرسه‌ها به‌سختی هدف‌های خود را دنبال می‌کنند. از این رو، مشارکت و همکاری والدین در فرایند تصمیم‌گیری‌های آموزشگاهی از سیاست‌های اساسی نظام‌های آموزشی پیشروست (میرکمالی، ۱۳۷۸).

بر اساس مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، یکی از هدف‌های کلان افزایش مشارکت و اثربخشی همگانی -به‌ویژه خانواده‌ها- در تعالی نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی تعیین شده است (نظرزاده گیلگو و همکاران، ۱۴۰۲). همان‌طور که از قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش، اساسنامه انجمن اولیا و مربیان، آیین‌نامه‌های آموزشی و اجرایی مصوب برمی‌آید، نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی اهتمام لازم را برای احیای نقش والدین در همه ارکان تصمیم‌گیری و اجرای برنامه درسی داشته است، اما با وجود این تلاش‌ها، همچنان تراز مشارکت والدین در سطح مدرسه‌های ایران پایین است (محمدی و عبدی، ۱۴۰۱).

در وضعیت کنونی، فعالیت انجمن اولیا و مربیان به برنامه‌های طراحی شده از بالا، آیین‌نامه‌های فاقد ضمانت اجرایی یا اجرای صوری برنامه‌ها و بخشنامه‌های تکمیل کتابچه‌ها و فرم‌های گزارش عملکرد و صورت‌جلسات توسط مدیران، بی‌ربغتی اولیا و مربیان، و مشارکت اولیا در حد کمک مالی به مدرسه محدود شده است که این امر به نوبه خود به معنی کنار گذاشته شدن تعداد بسیار زیادی از اولیا از فرایند مشارکت فعال در امور مدرسه و آموزش و پرورش فرزندانشان است (وفادار و جوان‌بخت اول، ۱۳۸۳). باید نتیجه گرفت که مشارکت فعال والدین زمانی امکان‌پذیر خواهد بود که عوامل مؤثر بر این فرایند به صورت یک کل واحد موجود باشند. در غیر این صورت جز پاره‌ای نوآوری‌ها و ابتکارات فردی در برخی مدرسه‌ها، شاهد مشارکتی از سوی والدین نخواهیم بود و این مورد، مسائل آموزش و پرورش را بغرنج‌تر خواهد کرد.

مشارکت جامعه در آموزش و پرورش، یکی از تجلیات اصیل مشارکت جمعی است؛ مدارس برای مواجهه با چالش‌ها و اجرای مأموریت‌های

جهانی تلقی می‌کنند (یونسکو، ۲۰۲۲). امروزه با گسترش رسانه‌ها و ارتباطات بین‌المللی، امکان مقایسه و تحلیل تجارب آموزشی سایر کشورها فراهم شده است. این فرایند مقایسه‌ای می‌تواند بستری مؤثر برای بازنگری نظام آموزشی داخلی، شناسایی نقاط قوت و ضعف، و اجرای سیاست‌های اصلاحی مبتنی بر شواهد فراهم آورد (اسپیچر، ۲۰۲۲؛ بانک جهانی، ۲۰۲۳). از آنجا که سیستم آموزش و پرورش در ایران وظیفه تربیت نیروی انسانی جهت خدمت و آبادانی سرزمین خود است، لذا این مهم برعهده‌ی سازمان‌ها و نهادهایی از جمله: مدارس، مؤسسات آموزشی (دولتی یا خصوصی)، سایر مراکز علمی، کتابخانه‌ها و... گذارده شده است (صوری خسروشاهی، ۱۳۸۸).

اشتیاق وافر اولیا، ضرورت تشریح شیوه صحیح و راهکارهای درگیری یا نقش‌آفرینی والدین را در امور تحصیلی فرزندان دوچندان می‌کند. از طرف دیگر، کسب اطلاعات بیشتر در مورد نحوه‌ای که والدین می‌توانند بر موفقیت تحصیلی فرزندان اثرگذار باشند، می‌تواند انگیزش خود اولیا را برای مشارکت در زمینه تحصیل فرزندان افزایش دهد (بهرامی‌پور و همکاران، ۱۴۰۳)؛ چرا که بسیاری از اولیا در اثر بی‌اطلاعی از روش‌های حمایت از فرزندان، حالتی انفعالی به خود می‌گیرند. در حالی که والدین بازوی توانمند معلم و مشاور برای نیل به اهداف آموزشی و تربیتی به حساب می‌آیند. لذا لازم است که در جهت اعتلای سطح دانش این ظرفیت موجود، حداکثر تلاش خود را به کار بندیم (نصیریان و مهرداد، ۱۴۰۲).

با مرور پژوهش‌های صورت‌گرفته در زمینه تحصیلی به این مهم پی می‌بریم که خانواده نقشی بی‌بدیل در پیشرفت تحصیلی فرزندان دارد (وانگ و شیخ خلیل، ۲۰۱۴). در اکثر پژوهش‌ها از خانواده به‌عنوان عاملی بسیار مهم در وضعیت تحصیلی فرزندان یاد کرده‌اند (بون و همکاران، ۲۰۱۸). برای تقویت یادگیری و پرورش دانش‌آموزان با انگیزه، نهاد آموزش و پرورش نیازمند همکاری فعال والدین است. پژوهش‌های متعدد نشان داده‌اند مشارکت خانواده‌ها از طریق تعامل منظم با مدارس و آموزش‌دهندگان، می‌تواند انگیزش تحصیلی و عملکرد دانش‌آموزان را به صورت معنی‌داری افزایش دهد (هپساری و همکاران، ۲۰۲۳؛ هوانگ و همکاران، ۲۰۲۴). این تعامل وقتی مثبت و حمایت‌کننده باشد، با ارتقای احساس خوداثربخشی و تعهد اجتماعی دانش‌آموز همراه است و به بهبود روابط خانه-مدرسه و کاهش چالش‌های یادگیری کمک می‌کند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۱). نکته مهمی که از شواهد تجربی برمی‌آید، این است که مشارکت والدین باید در قالب نگرش مشارکتی و حمایت محترمانه باشد، نه به شکل انتقاد صرف یا شکایت، چرا که چنین نگاهی می‌تواند اثرات منفی بر پویایی

1. Schleicher
2. Wang & Sheikh-Khalil
3. Boon et al
4. Hapsari et al
5. Huang et al
6. Ha & Lee

ترکیه به عنوان نمونه برای مقایسه با ایران انتخاب شدند. این دو کشور به دلیل پیشرو بودن در نظام آموزش و از سوی دیگر مشابهت آموزشی و سیاسی با ایران انتخاب شدند. نظام آموزشی کره جنوبی به دلیل عملکرد برجسته‌اش در آزمون‌های بین‌المللی مانند پیزا و تیمز^۱، میزان مشارکت بالا در آموزش عالی و سیاست‌های آموزشی مؤثر، به عنوان یکی از برترین نظام‌های آموزشی جهان شناخته می‌شود (سازمان توسعه و همکاری اقتصادی^۲؛ ۲۰۲۴؛ برمنو^۳؛ ۲۰۱۴). روش و ابزار گردآوری داده‌ها، اسناد و اطلاعات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی رسمی این دولت‌ها، کتاب‌ها و نشریات مرتبط با موضوع تحقیق است. اعتبار داخلی و خارجی اسناد بررسی شد. ملاک ورود منابع به حیطه بررسی اسنادی بود که ترجیحاً در طی سالهای ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۳ به چاپ رسیده باشند و در منابع داخلی، جدیدتر باشند برای تعیین اعتبار داخلی، صحت اسناد و برای تعیین اعتبار خارجی، درجه اهمیت اسناد، ارزیابی شد. لازم به ذکر است گزارش یافته‌ها بر اساس چهارچوب بردی در قالب ۴ مرحله توصیف، تفسیر، همجواری و مقایسه انجام می‌شود که با رویه مرسوم در مقالات متفاوت است.

یافته‌ها

برای تبیین اهداف پژوهشی ابتدا سابقه، ضوابط و شرایط آموزشی کشورهای ترکیه، کره جنوبی و ایران مورد واکاوی قرار گرفته شد و سپس اقدام به بررسی روابط مولفه‌های ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور شد تا ضمن بیان تفاوتها و تشابهات به مطالعه تطبیقی آن‌ها پرداخته شود.

کشور ترکیه

نظام آموزش در کشور ترکیه زیرنظر دولت، یعنی وزارت آموزش ملی ترکیه است. تحصیل در ترکیه مرحله به مرحله است. به این معنی که نمی‌توان بدون کسب نمره قبولی در یک کلاس، به کلاس سال بالاتر رفت. آموزش و پرورش در کشور ترکیه توسط یک سیستم ملی اداره می‌شود که مطابق با اصلاحات آتاتورک ایجاد شده‌است. این سیستم تحت نظارت دولت است و هدف آن پرورش طبقه متخصصین ماهر برای جامعه و موسسات اقتصادی کشور طراحی شده‌است.

مدت زمان تحصیل اجباری ۱۲ سال می‌باشد. هزینه‌های آموزش ابتدایی و متوسطه توسط دولت پرداخت می‌شود و تحصیل در مدارس دولتی بین سنین ۶ تا ۱۹ سال به صورت رایگان انجام می‌شود. تحصیلات

خود مستلزم مشارکت درون‌سازمانی و برون‌سازمانی هستند. والدین به عنوان نمایندگانی از جامعه پیرامونی و بخش مهمی از عوامل برون‌سازمانی دارای نقش تاثیرگذاری در فرآیندهای تصمیم‌سازی مدرسه هستند. مطالعات در ترکیه نشان می‌دهند که والدین در دو قلمرو مشارکت خانگی و مشارکت مدرسه‌ای فعالیت می‌کنند اما نقش آن‌ها در تصمیم‌گیری‌های رسمی مدرسه غالباً کمتر مورد تکیه قرار می‌گیرد و نیازمند راهکارهایی بیش از رویکردهای کلی‌نگر است (کشکون و کاتیتاش^۴؛ ۲۰۲۱). همچنین بررسی نظام پیش‌دستانی در ترکیه نشان داده است که مشارکت والدین اگرچه با استقبال معلمان همراه بوده، اما «تصمیم‌گیری مدرسه‌ای» کمترین نوع مشارکت است و مداخلات اجرایی و فرهنگی والدین در این حوزه محدود باقی می‌ماند (کشکون و کاتیتاش^۴؛ ۲۰۲۲).

مطالعه تطبیقی درمورد نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس سبب می‌گردد تا از تجربیات دیگر کشورها در این زمینه مطلع شد و برای بهبود سیاست‌های آموزشی و برنامه ریزی‌های درسی در کشور خود از آن‌ها الهام گرفت. بنابراین هدف از این پژوهش مطالعه تطبیقی نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران است. بهبود سیاست‌ها و برنامه‌های خود را با تجربیات کشورهای دیگر مقایسه شود و از بهترین روش‌ها استفاده شود. با مشاهده مانع‌ها و مشکلات در سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی دیگر کشورها و به دنبال راه حل‌های بهتر برای آن‌ها باشد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر، جزء تحقیقات کیفی و مقایسه‌ای بوده و با هدف مطالعه تطبیقی نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران در قالب سه مولفه ارتباط والدین با مدارس، نحوه مشارکت در امور مدارس و نحوه حمایت والدین از مدارس انجام گرفت. روش مطالعه، تطبیقی کیفی بود و با استفاده از رویکرد چهارمرحله‌ای بردی یعنی توصیف، تفسیر، همجواری و مقایسه انجام گرفت (بری، آدامسون و مسون^۵؛ ۲۰۱۴). از روش تحلیل مضمون (تماتیک) در استخراج الگوهای ارتباط والدین استفاده شده است.

در مرحله اول به توصیف هر یک از مولفه‌های مورد تحقیق (ارتباط والدین با مدارس، نحوه مشارکت در امور مدارس و نحوه حمایت والدین از مدارس در سه کشور) پرداخته شد، سپس در مرحله تفسیر، اطلاعات مرحله قبل واریسی شد. در مرحله همجواری نیز اطلاعات مراحل قبل طبقه بندی شده و کنار هم قرار گرفتند. در مرحله آخر نیز موارد مرحله قبلی، مقایسه شدند. از میان کلیه کشورهای جهان، دو کشور کره جنوبی و

1. Coşkun & Katıtaş
2. Bray, Adamson & Mason
3. PISA & TIMSS
4. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)
5. Bermeo

مربیان^۳ یک نهاد رسمی در مدارس ترکیه است که شامل نمایندگان اولیا، مدیران مدرسه و معلمان می‌شود. وظایف آن مشارکت در تصمیم‌گیری‌های مالی، برنامه‌ریزی فعالیت‌های مدرسه و تقویت ارتباط بین خانواده و مدرسه است. این انجمن بر اساس قانون آموزش ملی ترکیه فعالیت می‌کند (وزارت آموزش ملی ترکیه، ۲۰۲۲). همچنین مدارس ترکیه جلسات دوره‌ای (ماهانه یا ترمی) بین معلمان و اولیا برگزار می‌کنند تا درباره پیشرفت تحصیلی و رفتاری دانش‌آموزان گفتگو شود (گوکچه^۴، ۲۰۲۰).

در ترکیه، ارتباط والدین با مدارس از طرق مختلفی صورت می‌گیرد و این ارتباط به عنوان بخش مهمی از سیستم آموزشی این کشور تلقی می‌شود. دولت ترکیه و وزارت آموزش ملی^۵ این کشور همواره تلاش کرده‌اند تا مشارکت والدین در فرآیند آموزشی را افزایش دهند. بر اساس قانون آموزش ملی ترکیه والدین حق دارند در فرآیند آموزشی فرزندان خود مشارکت فعال داشته باشند. این قانون بر لزوم همکاری بین مدرسه و خانواده تأکید کرده و مدارس را موظف به ایجاد فضایی برای مشارکت والدین می‌کند. در سال‌های اخیر، با گسترش فناوری‌های نویت و هوشمند، بسیاری از مدارس در ترکیه از پلتفرم‌های برخط برای ارتباط با والدین استفاده می‌کنند. سیستم‌هایی مانند مدرسه الکترونیکی^۶ به والدین این امکان را می‌دهند تا به اطلاعات تحصیلی فرزندان خود دسترسی داشته و نمرات، حضور و غیاب و سایر اطلاعات مربوط به دانش‌آموزان را پیگیری کنند (وبسایت وزارت آموزش ملی ترکیه).

هرچند تفاوت‌های زیادی در نحوه ارتباط والدین با مدارس در کشورهای مختلف وجود دارد اما در کشور ترکیه هم عمدتاً برقراری ارتباط در جهت آشنایی با کیفیت دانش‌کسب شده توسط دانش‌آموز و در مقابل آن میزان تأمین دانش و تربیت توسط مدارس انجام می‌گیرد (کایا و اردم^۷، ۲۰۲۱). در این کشور والدین از مدارس خواهان تأمین شرایط مناسب آموزشی هستند بر همین اساس در جهت جلب رضایت مدرسه در امور مختلف مانند جلسات مشاوره والدین مشارکت می‌کنند. بخشی از هزینه‌های مدارس تحت عنوان شهریه توسط والدین تأمین می‌شود و در برخی مدارس با مشارکت اولیا لوازم تحصیلی دانش‌آموزان بی‌بضاعت تأمین می‌گردد (چلنک^۸، ۲۰۱۸).

کشور کره جنوبی

کره ای‌ها به صورت سنتی به آموزش به عنوان ابزاری جهت موفقیت شخصی و پیشرفت اجتماعی اهمیت زیادی می‌دهند.

1. Human Rights Measurement Initiative (HRMI)
2. Epstein et al
3. Okul Aile Birligi
4. Gokce
5. Milli Egitim Bakanligi
6. E-Okul
7. Kaya & Erdem
8. Celnek

متوسطه یا دبیرستان اجباری نیست، اما ورود به دانشگاه ضروری است (رسول بهی، خسروی و بهادر، ۱۳۹۵). تا سال ۲۰۱۹، ۹۷ درصد از کودکان واجد شرایط در مدارس ابتدایی ثبت نام کرده‌اند. این تعداد با بحران پناهجویان سوری به میزان قابل توجهی کاهش یافته است و بسیاری از کودکان سوری‌ای در طول این بحران مدرسه را ترک کردند (صافی، ۱۳۹۶).

در سال ۲۰۲۲، کل هزینه‌های صرف‌شده در آموزش و پرورش در ترکیه بالغ بر ۱۳/۴ میلیارد دلار، شامل بودجه دولتی تخصیص یافته از طریق وزارت آموزش ملی و بودجه‌های جذب شده از بخش خصوصی و بین‌المللی بوده‌است. در ترکیه سهم هزینه آموزش صرف شده از ثروت ملی که در سیستم آموزشی سرمایه‌گذاری شده‌است از میانگین کشورهای سازمان همکاری و توسعه اقتصادی بالاتر است. شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه اصلی‌ترین نهاد ملی تحقیق و توسعه در ترکیه است. گزارش سازمان سنجش ظرفیت حقوق بشر^۱ نشان می‌دهد که با در نظر گرفتن سطح درآمد ترکیه، این کشور به ۶۱/۷ درصد از آنچه که باید بر اساس منابع (درآمد) خود برای آموزش ابتدایی و ۸۶/۱ درصد برای آموزش متوسطه ممکن باشد، دست می‌یابد (یونسکو، ۲۰۲۳). پیش از تأسیس جمهوری در ترکیه، مؤسسات آموزش و پرورش از داشتن شخصیت ملی دور بودند. مدارس در سه مجموعه مجزا سازماندهی شدند که نهادهای عمودی مستقل از یکدیگر بودند. اولین و رایج‌ترین در این سازمان مدارس و مدارس ناحیه مبتنی بر آموزش زبان عربی و حفظ قرآن، دوم مدارس اصلاحی و دبیرستان‌های حامی نوآوری و سوم دانشکده‌ها و مدارس اقلیت با آموزش به زبان خارجی بودند. با تصویب قانون ادغام آموزش و پرورش در ۳ مارس ۱۹۲۴ سه مجموعه آموزشی مجزا با هم ترکیب شدند، اولی بسته شد، دومی توسعه یافت و سومی زیر نظر وزارت آموزش و پرورش قرار گرفت. یکی از اهداف آن اعمال سکولاریسم در حوزه آموزش بود. طبق قانون سازمان آموزش و پرورش شماره ۷۸۹ مصوب ۱ فروردین ۱۳۰۵ (۲۲ مارس ۱۹۲۶)، وزارت آموزش و پرورش ملی مسئولیت تعیین مدارک و برابری مدارس دولتی و خصوصی را عهده‌دار شد. طبق این قانون بدون مجوز و موافقت وزارت آموزش ملی در ترکیه افتتاح مرکز آموزشی منع شد یا برنامه‌های درسی توسط وزارت آموزش ملی تهیه می‌شود، تصویب و اجرایی شد. مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای که قبلاً توسط دولت‌های محلی اداره می‌شد، نیز تحت مسئولیت وزارت آموزش و پرورش قرار گرفتند (اپستین^۲ و همکاران، ۲۰۰۲).

در کشور ترکیه، ارتباط اولیای دانش‌آموزان با مدارس از طریق مکانیسم‌های رسمی و غیررسمی متعددی صورت می‌گیرد که این فرآیند تحت تأثیر قوانین آموزشی و سیاست‌های دولت ترکیه است. انجمن اولیا و

های شغلی خود را به دانش آموزان آموزش می دهند (جوی، ۲۰۲۲). در کره جنوبی، ارتباط اولیا با مدارس از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و به عنوان بخشی کلیدی از سیستم آموزشی این کشور تلقی می شود. سیستم آموزشی کره جنوبی به دلیل تأکید شدید بر موفقیت تحصیلی و رقابت پذیری، مشارکت والدین را به عنوان یک عامل حیاتی در پیشرفت دانش آموزان در نظر می گیرد (وزارت آموزش کره جنوبی، ۴). در کره جنوبی، والدین نقش بسیار فعالی در آموزش فرزندان خود دارند. آن‌ها نه تنها در امور مدرسه مشارکت می کنند، بلکه در خانه نیز به شدت بر پیشرفت تحصیلی فرزندان خود نظارت دارند. در مدارس کره جنوبی، انجمن‌های اولیا و مربیان به طور رسمی فعالیت می کنند. این انجمن‌ها جلسات منظمی برگزار می کنند تا والدین و معلمان بتوانند در مورد پیشرفت دانش آموزان، برنامه‌های مدرسه و چالش‌های احتمالی بحث و تبادل نظر کنند. این جلسات همچنین فرصتی برای والدین است تا نظرات خود را درباره سیاست‌های مدرسه بیان کنند (موسسه توسعه آموزشی کره جنوبی، ۵).

هدف عمده ارتباط با مدرسه توسط والدین در کشور کره جنوبی در جهت کسب آگاهی از نحوه حضور و شرایط تحصیلی دانش آموزان صورت می گیرد (جوی و کیم، ۲۰۱۸). در این کشور هدف مشارکت والدین در امور مختلف مدرسه تأمین شرایط حضور فرزند خود در عرصه های متفاوت اجتماعی و به ویژه اشتغال است و این امر معمولاً با ورود دانش آموزان به دانشگاه‌ها میسر می شود (کیم و هیل، ۲۰۱۵). در کره جنوبی اولیا دارای شرایط مالی مناسب با تأمین مواد اولیه آموزشی در جهت پیشبرد اهداف مدارس از آنها و مراکز آموزشی حمایت مادی می کنند. همچنین از امکانات حرفه خود در اختیار مدرسه و دانش آموزان قرار می دهند (پارک و هلوای، ۲۰۱۷).

کشور ایران

پیش از روی کار آمدن رضاشاه، سوادآموزی در ایران در جاهایی با نام مکتب‌خانه در مسجدها یا خانه‌های شخصی انجام می شده‌است. آموزگاران نیز ملا و ملاباجی بودند و خود اینها نیز تنها سواد خواندن و نوشتن داشته‌اند. در تهران و شهرهای بزرگ نیز، آموزشگاه‌های حرفه‌ای انگشت‌شمار بودند و آموزش‌های ارائه شده نیز در موضوعات محدودی بودند. با آغاز پادشاهی رضاشاه، مکتب‌خانه‌ها همگی بسته شدند و برای

با تأسیس جمهوری کره ی جنوبی در سال ۱۹۴۸ دولت شروع به ایجاد یک نظام آموزشی مدرن نمود و در سال ۱۹۵۳ دوره ۶ ساله ابتدایی را اجبار کرد. امروزه کره یکی از بالاترین درصدهای سواد را در جهان دارا می باشد که وجود مردم تحصیل کرده به عنوان عمده ترین منبع رشد سریع اقتصادی این کشور در طی سه دهه گذشته بوده است. روشهای آموزشی کره ممکن خیلی ساده باشند ولی از طریق آموزش آداب معاشرت و اخلاق باعث ایجاد رفتارهای متین اجتماعی در مردم شده اند. این آموزشها حس تعلق و هویت در گروه ها را به مردم می آموزند (هاشمی و همکاران، ۱۴۰۲).

اصلاحات آموزشی نیز با شناخت نیازها به عنوان منشور آموزشی ملی در سال ۱۹۶۸ اعلام شد. این منشور بر تعادل بین سنت و توسعه و نیز نیازهای فردی و نیازهای ملی تأکید داشت. در دهه ۱۹۷۰ نیز مدیرنیزه بودن به صورت سریع اتفاق افتاد و آموزش فنی مورد توجه زیادی قرار گرفت و نیاز به تکنسین ها افزایش یافت. اما این صنعتی شدن شکاف غیرقابل انکاری میان توسعه شهری و روستایی به بار آورد. جنبش جدید جامعه نیز که توسط دولت پارک چونگ هی^۱ آغاز شد، کشاورزان را یاری کرد تا استانداردهای زندگی خود را از طریق درجه اعتماد به نفس، تلاش و همکاری متقابل بهبود بخشید. تلاشهایی نیز انجام گرفت که در حوزه ی آموزشی در اوایل دهه ی ۱۹۷۰ باعث توسعه مدارس ابتدایی و راهنمایی گردید. این پروژه هدف هایی داشت از آن جمله بهبود بخشیدن به کیفیت برنامه های ابتدایی و راهنمایی از طریق بازنگری اهداف آموزشی، دوره های آموزشی و روش های آموزشی بود (ایران نژاد و فریده تهرانی، ۱۴۰۰).

در کره جنوبی، ارتباط بین اولیای دانش آموزان و مدارس بسیار ساختاریافته و سیستماتیک است و نقش خانواده ها در پیشرفت تحصیلی فرزندانشان بسیار پررنگ است. این ارتباط از طریق سازوکارهای متعددی صورت می گیرد. هر مدرسه در کره جنوبی یک انجمن اولیا و مربیان دارد که به صورت فعال در تصمیم گیری های آموزشی مشارکت می کند. این انجمن در مواردی مانند برنامه ریزی فعالیت های مدرسه، نظارت بر کیفیت آموزش و برگزاری رویدادهای فرهنگی نقش دارد. برخی از این انجمن ها حتی در انتخاب معلمان و مدیران نیز تأثیرگذار هستند. تقریباً در تمام مدارس کره جنوبی، گروه های پیامرسان محلی^۲ بین اولیا و معلمان تشکیل می شود. این گروه ها برای اطلاع رسانی فوری، هماهنگی برنامه ها و بحث های آموزشی استفاده می شوند. گاهی اولیا از این فضا برای انتقاد از سیاست های مدرسه یا فشار برای تغییرات آموزشی استفاده می کنند. بسیاری از مدارس از اولیا دعوت می کنند تا در برنامه های مدرسه مشارکت کنند. برخی از والدین به صورت داوطلبانه مهارت

1. Park Chung-hee

2. Kakao Talk Chatrooms

3. Choi

4. Ministry of Education, South Korea

5. Korean Educational Development Institute (KEDI)

6. Choi & Kim

7. Kim & Hill

8. Park & Holloway

روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه

نخستین بار، مدرسه‌های منظم و رایگان زیادی در سراسر ایران، پدیدار شد. سیستم آموزشی این آموزشگاه‌های نوین، بر پایه **کشورهای اروپایی** بود و دارای **کتاب‌های درسی** بودند. نخستین دانشگاه‌ها و دانش‌سراهای مدرن ایرانی پدیدار شدند و ساختمان‌های تازه‌ای چون دانشسرای عالی، هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای، هنرستان‌های صنعتی و **دانشگاه تهران** در شهرها پدید آمدند. مریان و استاد‌های خارجی جهت بهبود سطح دانش استخدام شدند و دانشجویانی هم به خارج از کشور اعزام شدند. کم‌کم شمار ایرانیان باسواد، گسترش یافت و این تنها به شهرها محدود نمی‌شد. در رشته‌های فرهنگی و هنری همچون موسیقی، مجسمه‌سازی، تئاتر، نقاشی و غیره، هنرستان‌هایی بنیان‌گذاری شدند. کتابخانه‌هایی نیز در کشور گشایش یافت و برای حفظ آثار باستانی ایران، اقدام به جمع‌آوری عتیقه‌ها و تأسیس موزه‌ها (همچون **موزه ایران باستان**) شد (**آقازاده، ۱۳۹۲**).

در دوران **پهلوی**، آموزش و پرورش نوین برای پسران و دختران در ایران، پایه‌گذاری شد و بعداً توسط جمهوری اسلامی، دنبال شد. سیستمی که تغییراتی کرد اما امکانات دوران پهلوی را نیز نگه داشت. بر اساس قانون اساسی ایران، آموزش و پرورش برای همه کودکان و نوجوانان **ایرانی** تا دوره متوسطه رایگان است و دولت وظیفه دارد امکان تحصیل را برای همگان از طریق **وزارت آموزش و پرورش** فراهم‌سازد. نظام آموزشی **ایران** دارای دوره ابتدایی، دوره راهنمایی، **دوره متوسطه** و **دوره پیش‌دانشگاهی** بود. در سال‌های پایانی دهه هشتاد نظام آموزشی به ۳-۳-۳ تغییر کرد. این نظام به‌طور کلی به دو دوره ۶ ساله ابتدایی و متوسطه تغییر کرد. دانش‌آموختگان دوره پیش‌دانشگاهی در صورت موفقیت در آزمون‌های سراسری به **دانشگاه** وارد می‌شدند که با تغییر نظام این پایه حذف و به جای آن پایه ششم ابتدایی جایگزین شده‌است (**عصاره، ۱۳۸۹**).

در دوران **جمهوری اسلامی**، آموزش در ایران با زیرساخت‌های پهلوی ادامه یافت و دولت انقلابی جدید تصمیمی بر توقف آموزش عالی در کشور، نگرفت. با این حال، تغییراتی نیز رخ داد. مهم‌ترین دگرگونی، اسلامی‌سازی سیستم آموزش ایران بود. همگی دانش‌آموزان از نظر جنسیتی جدا شدند و **جداسازی جنسیتی**، وارد آموزش در این کشور شد. کتاب‌ها و نوشتار آموزشی نیز کم‌کم بر اساس نظریات کارشناسان جمهوری اسلامی، تغییر کردند و در طی شش ماه پس از **انقلاب ۱۳۵۷**، مطالب آموزشی مبتنی بر اسلام به آموزشگاه‌ها وارد شد. عمده تحولات آموزش و پرورش بعد از انقلاب اسلامی از سال ۱۳۸۰ به بعد خودنمایی بیشتری دارد (**فرجاد، ۱۳۹۰**). اوج این تحولات در سال ۱۳۹۰ خود را نشان داده است. بعد از تدوین سند ملی، آموزش و پرورش تصمیم

گرفت، دوره‌های آموزشی را به دو دوره ابتدایی و متوسطه تقسیم کند. این دو دوره ۱۲ سال طول می‌کشد در ۶ سال ابتدایی و ۶ سال متوسطه. دوره متوسطه هم به دو دوره اول و دوم تقسیم می‌شود (**سلیمی، ۱۴۰۳**). در ایران انجمن اولیا و مربیان به عنوان یک نهاد رسمی در مدارس فعالیت می‌کند. این انجمن‌ها با هدف تقویت ارتباط بین خانواده‌ها و مدرسه تشکیل شده‌اند و در صدد ایفای نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های مربوط به امور مدرسه، برنامه‌ریزی فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی، و حل مشکلات دانش‌آموزان هستند. مشارکت در برنامه‌ریزی فعالیت‌های مدرسه، کمک به حل مشکلات مالی و آموزشی مدرسه، ارائه پیشنهادات برای بهبود کیفیت آموزش و برگزاری جلسات آموزشی برای والدین از جمله وظایف این انجمن است (**بسامی و همکاران، ۱۴۰۳**). با وجود تلاش‌های فراوان، چالش‌هایی نیز در زمینه ارتباط اولیا با مدارس در ایران وجود دارد. از جمله این چالش‌ها می‌توان به کمبود آگاهی برخی والدین که از جمله آن نداشتن آگاهی کافی برخی از والدین از اهمیت مشارکت در فرآیند آموزشی است، عدم مشارکت فعال برخی خانواده‌ها به دلیل مشکلات اقتصادی، عدم تمایل برخی مدارس به دلایل مختلف از جمله کمبود منابع یا نگرش‌های سنتی به مشارکت فعال والدین و فقدان زیرساخت‌های مناسب به ویژه در برخی مناطق محروم برای ارتباط مؤثر بین مدرسه و خانواده اشاره کرد. وزارت آموزش و پرورش ایران در سال‌های اخیر برنامه‌هایی را برای افزایش مشارکت والدین در فرآیند آموزشی اجرا کرده است. از جمله این برنامه‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: طرح نماد (نظام مراقبت اجتماعی دانش‌آموزان) که این طرح با هدف شناسایی و حمایت از دانش‌آموزان در معرض خطر، مشارکت والدین را به عنوان یک اصل مهم در نظر گرفته است و برنامه‌های آموزش خانواده که این برنامه‌ها با هدف افزایش آگاهی والدین درباره روش‌های تربیتی و آموزشی برگزار می‌شوند (شیوه‌نامه اجرایی طرح نماد).

در ایران عدم دخالت والدین در برنامه کلی آموزشی و اثربخشی مدرسه بر رفتار اجتماعی دانش‌آموزان از دیدگاه اولیای آنها همانند ترکیه و کره جنوبی می‌باشد. مشارکت در جهت تامین بهبود شرایط فارغ‌التحصیلی و حضور دانش‌آموزان در دانشگاه‌ها به ویژه در رشته‌های پراهمیت در جامعه شکل می‌گیرد (**زارع و قاسمی، ۱۴۰۰**). در این کشور در مدارس خاص حمایت بصورت تامین مواد و وسایل کمک آموزشی و تامین مواد اولیه تحصیلی برخی از دانش‌آموزان بصورت امور خیریه انجام می‌گیرد (**حسینی و اسدزاده، ۱۳۹۹**).

نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور چگونه است؟

برای بررسی وضعیت مولفه‌های اصلی پژوهش جداول ۱ (نحوه ارتباط

روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه

در جدول شماره ۱ به بررسی نحوه ارتباط والدین با مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران پرداخته شده و سعی در تبیین ارتباط در شرایط مختلف کشورهای مذکور شده است. این ارتباطات در سه حوزه آموزشی، تربیتی و عاطفی مورد واکاوی قرار گرفته است.

والدین با مدارس)، ۲ (وضعیت مشارکت والدین در امور مدارس) و ۳ (حمایت والدین از مدارس) برای سه کشور ترسیم و به تشریح آنها پرداخته شد. سپس جداول ۴ و ۵ به ترتیب برای بیان تفاوتها و تشابهات سه مولفه نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران ارائه شد.

جدول ۱. نحوه ارتباط والدین با مدارس ترکیه، کره جنوبی و ایران

کشورها	ویژگی ها
ترکیه	ارتباط آموزشی: - ارتباط اولیا با مدارس برای اطلاع از وضعیت تحصیلی فرزند خود - اغلب ارتباط اولیا با مدارس بصورت اینترنتی و گاه بصورت حضوری یا تلفنی - ارتباط پر رنگ تر اولیا در مدارس دولتی به جهت ضوابط و سخت گیری ها - استفاده از تخصص اولیا در جهت پیش برد اهداف آموزشی - برگزاری کارسوق ها، نمایشگاه ها، کارگاه ها و... توسط اولیا در مدارس ارتباط تربیتی: - پاسخگویی والدین به مدرسه در خصوص رفتارهای دانش آموزان - فراخواندن والدین در مورد رفتار ناشایست دانش آموزان - درخواست پاسخ به علت بروز رفتار ناشایست دانش آموز توسط مدرسه از والدین - در صورت لزوم انجام مشاوره لازم توسط مدرسه در جهت جبران رفتار ناشایست ارتباط عاطفی: - ارتباط عاطفی خوب بین والدین و عوامل مدارس - ارتباط بیشتر و صمیمی تر در مدارس خصوصی در مقایسه با مدارس دولتی - حق دخالت کمتر اولیا در ارتباط با نمرات ارزشیابی دانش آموزان - روابط خانوادگی و دوستانه بسیار کمتر بین اولیا و عوامل مدرسه به ویژه معلمان
	ارتباط آموزشی: - ارتباط اولیا با مدارس برای اطلاع از وضعیت تحصیلی فرزند خود - ارتباط اولیا با مدارس اغلب بصورت حضوری یا تلفنی - جامعه خواستار افراد تحصیل کرده و دارای تحصیلات عالیه و با تخصص - پیگیری مداوم والدین از وضعیت آموزشی و تحصیلی فرزند خود در جهت نیل اهداف اجتماعی ارتباط تربیتی: - الزام والدین به آموزش نوع و نحوه برخورد و برقراری ارتباط در جامعه و مدرسه به فرزندان خود - جلوگیری از کسب دانش و مهارت با بروز رفتارهای نامناسب در مدارس - اعتقاد جامعه بر عدم توانایی دانش آموز در کسب حرفه مناسب در جامعه در صورت عدم موفقیت تحصیلی - پیگیری رفتار فرزند خود توسط والدین در مدرسه ارتباط عاطفی: - عدم برقراری ارتباط عاطفی چندان نزدیکی بین والدین و عوامل مدارس - سکون آموزش دست مدرسه با عنوان متولی امر آموزش - برخورد با اولیا توسط مدرسه طبق ضوابط برای جلوگیری از برقراری ارتباط صمیمانه با عوامل مدرسه - کاهش روابط خانوادگی و دوستانه بین اولیا و عوامل مدرسه
	ارتباط آموزشی: - ارتباط اولیا با مدارس تنها برای اطلاع از وضعیت تحصیلی فرزند - اغلب ارتباط اولیا با مدارس بصورت حضوری و گاه تلفنی - ارتباط اولیا در مدارس دولتی کمتر و در زمان محدود و مشخص - ارتباط اولیا با معلمان در جهت بررسی افت یا پیشرفت تحصیلی

کشورها	ویژگی ها
ایران	- در مدارس غیردولتی ارتباط اولیا با معلمان اغلب بصورت تلفنی یا با استفاده از پیام‌رسان شاد
	- دخالت اولیا به نوعی در مدیریت آموزشی مدارس به ویژه در مدارس غیردولتی
	ارتباط تربیتی:
	- پاسخگویی رفتار نامناسب فرزند خود توسط والدین در مدارس دولتی
	- اعتقاد اولیا بر تاثیر مدارس غیردولتی بر بروز رفتار ناشایست در دانش آموزان
	- اعتقاد والدین بر پاسخگویی عوامل اجرایی و معلمان مدارس غیردولتی در بروز رفتارهای نامناسب دانش آموزان
	ارتباط عاطفی:
	- وجود تفاوت بسیار زیاد در نوع ارتباط عاطفی در بین انواع مدارس
	- ارتباط خوب اولیا با والدین در مدارس غیردولتی اغلب به جهت برخورداری از امتیازات فرزندان
	- توانایی کسب اطلاعات بیشتر توسط والدین در جهت بهبود وضعیت تحصیلی دانش آموز در مدارس غیردولتی
	- حق دخالت کمتر اولیا در مدارس دولتی در ارتباط با نمرات ارزشیابی دانش آموزان
	- روابط خانوادگی و دوستانه بیشتر بین اولیا و عوامل مدرسه به ویژه معلمان در مدارس غیردولتی در مقایسه با مدارس دولتی

در جدول ۲ به بررسی نحوه مشارکت والدین با مدارس در سه کشور ترکیه، در این میان شکل می گیرد، بیان شده است.

کره جنوبی و ایران پرداخته شده و در این بررسی انواع مشارکت هایی که

جدول ۲. نحوه مشارکت والدین با مدارس ترکیه، کره جنوبی و ایران

کشورها	ویژگی ها
ترکیه	- ارتباط بسیار نزدیک اولیا با مدارس
	- طراحی برنامه های آموزشی بسیاری از مدارس و مراکز آموزشی با توجه به توانایی های قابل استفاده اولیا
	- استفاده از تخصص و مهارت والدین در بسیاری از مدارس و مراکز آموزشی، برنامه های تربیت متخصصان
	- همکاری برخی از مدارس و مراکز آموزشی با صنعت و کسب و کارها
	- همکاری مدارس با صنعت در جهت طراحی برنامه های آموزشی با توجه به نیازهای بازار کار
	- مشارکت اولیا در مدیریت مهارت های دانش آموزان از طریق اولیای صاحب صنعت
	- همکاری برخی از مدارس و مراکز آموزشی با اولیای صاحب شرکت ها و سازمان های بزرگ
	- برگزاری کارگاه های مهارت محور توسط اولیا در مدارس
	- کسب تجربه های عملی دانش آموزان از طریق برنامه های پروژه ای با مشارکت والدین
	- رواج برنامه های کوتاه مدت آشنایی با اشتغال برای دانش آموزان
کره جنوبی	- تشکیل کارسوق توسط بسیاری از مدیران شرکت ها و سازمان ها به دنبال جذب نیروی کار از مدارس و مراکز آموزشی
	- ارتباط نزدیک اولیا با مدارس
	- طراحی برنامه های آموزشی توسط مدارس و مراکز آموزشی مبتنی بر پرورش افراد متخصص در حوزه های مختلف
	- ارتباط والدین در حد کسب اطلاعات از وضعیت تحصیلی فرزند خود
	- همکاری و مشارکت والدین با مدارس در جهت افزایش سطح علمی و تحصیلی دانش آموزان بصورت مشاوره
	- استفاده برخی مدارس از تجربیات والدین در مورد رسته شغلی آنها به عنوان مشوق انگیزشی
	- برگزاری برنامه های کوتاه مدت آشنایی با اشتغال برای دانش آموزان توسط برخی مدارس
	- حضور بسیاری از مدیران شرکت ها و سازمان ها در جمع دانش آموزان برای انتقال تجربیات در مشاغل
	- ارتباط نزدیک اولیا با مدارس در جهت دخالت در امور آموزشی
	- طراحی برنامه های آموزشی بسیاری از مدارس و مراکز آموزشی به نوعی در جهت تامین رضایت اولیا
ایران	- در بسیاری از مدارس و مراکز آموزشی، به ویژه مدارس خاص انجام برنامه ریزی ها بسته به نوع و سلیقه والدین
	- همفکری مدارس و مراکز آموزشی خاص مثل تیزهوشان و نمونه دولتی با والدین در جهت اثربخشی سلیقه آنها
	- همفکری مدارس با اولیا برای افزایش میزان قبولی در رشته های دارای اهمیت اجتماعی
	- مشارکت اولیا در مدارس هیات امنایی در جهت افزایش کمی دانش آموزان پذیرش شده در کنکور
	- مشارکت اولیا در مدارس غیردولتی در جهت تامین رضایت کلی اولیا
	- مشارکت اولیا در امور مدرسه در جهت نیل به اهداف خود والدین
	- دخالت غیرمستقیم اولیا در جهت تامین مایحتاج اولیه آموزشی برخی از دانش آموزان بی بضاعت
	- مشارکت گروهی اولیا در جذب و حضور دانش آموزان در مدارس

نموده و سعی در تبیین سطح و نوع حمایت‌های صورت گرفته از مدارس ترکیه، کره جنوبی و ایران در بخش‌های مختلفی از جمله مادی و معنوی کشورهای مذکور شده است.

در جدول ۳ اقدام به بررسی نحوه حمایت والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران در بخش‌های مختلفی از جمله مادی و معنوی

جدول ۳. نحوه حمایت والدین از مدارس در ترکیه، کره جنوبی و ایران

کشورها	ویژگی‌ها
ترکیه	- عدم حمایت از سوی اولیا از مدارس از لحاظ مادی - تامین هزینه‌های کتب درسی و کمک درسی بر عهده مدارس اعم از دولتی و خصوصی - تامین بخشی از هزینه‌های مدارس از طریق شهریه‌های تحصیلی در مدارس خصوصی - حمایت والدین دارای حرفه یا شغل خاص از مدارس - در اختیار گذاشتن امکانات و تشکیل کارگاه‌ها و نمایشگاه‌ها توسط والدین - حضور اولیا در مدارس برای ترویج شغل و تخصص خود - حمایت از مدارس توسط اولیا با ارائه آموزش عمومی و فوق برنامه‌ای - حمایت والدین از مدارس اغلب دولتی به جهت دریافت ابزارهای مختلف آموزشی از صاحبان حرفه‌های بازرگانی - حمایت والدین صاحب تولیدی‌ها از مدارس اغلب دولتی با ارائه البسه، کیف و کفش و مایحتاج دانش‌آموزان
کره جنوبی	- حمایت‌های مادی از سوی اولیا به ویژه اولیای دارای شرایط مادی مناسب و برخوردار از مدارس - حمایت اولیا از مدارس از طریق خرید تجهیزات مختلف آموزشی یا در اختیار قرار دادن امکانات عملی و اجرایی - حمایت والدین دارای حرفه یا شغل خاص با در اختیار گذاشتن امکانات و تشکیل کارگاه‌ها و نمایشگاه‌ها - استفاده از والدین دارای مشاغل خاص به عنوان تابلو تبلیغاتی برای افزایش انگیزه تحصیل در رشته‌های مختلف - احتساب مدیران مشاغل و افراد دارای تحصیلات عالی بصورت غیرمستقیم به عنوان فعالین حوزه آموزشی
ایران	- حمایت‌های مادی اولیا از مدارس در حد تامین مواد و وسایل اولیه دانش‌آموزان از جمله کتب درسی - ایفای نقش داوطلبانه اولیا در قالب انجمن اولیا و مربیان - بهره‌مندی از اولیا بصورت داوطلبانه در جهت تامین مایحتاج آموزشی - در مدارس دولتی تامین تمامی هزینه‌ها به عهده دولت - مشارکت والدین با عنوان کمک به مدرسه در تامین بخش بسیار اندکی از هزینه‌های مدرسه - تامین بخش عمده‌ای از هزینه‌های مدارس غیردولتی از طریق شهریه‌های تحصیلی - هموار نمودن شرایط نيل به اهداف پیش‌بینی شده توسط اولیا در مدارس خاص - تامین ابزارها و مواد مختلف آموزشی در مدارس خاص در جهت رفاه دانش‌آموزان - مدارس غیردولتی دارای امکانات آموزشی بیشتری نسبت به مدارس دولتی - مدارس شهریه‌پرداز وضعیت مناسب‌تری نسبت به مدارس عادی

(ترکیه، کره جنوبی و ایران) در جدول شماره ۴ ارائه شده تا علل شکل‌گیری و وجود تفاوت‌ها مورد بررسی قرار گیرد.

تفاوت‌های موجود در نحوه ارتباط و حتی سطح شکل گرفته ارتباط بین اولیا و مدارس از منظرهای مختلف، نحوه و نوع مشارکت والدین در امور مدارس و نوع حمایت‌های والدین از مدارس در سه کشور مورد مطالعه

جدول ۴. تفاوت نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران

مولفه‌ها	ویژگی‌ها
نحوه ارتباط	ترکیه: - اکثر ارتباطات با مدارس توسط اولیا بصورت اینترنتی و از طریق درگاه‌های مختلف از جمله وبسایت‌ها - وجود ارتباط عاطفی بسیار خوب معمولاً بین اولیای دانش‌آموزان و معلمان و کارکنان مدارس کره جنوبی: - عدم وجود ارتباط عاطفی مناسب بین والدین و مدارس به ویژه اولیای مدرسه و معلمان - ارتباطات بیشتر جنبه تذکر به اولیا در مقابل رفتارهای نامناسب علمی، آموزشی و تربیتی ایران: - ارتباط والدین با مدارس عموماً بصورت حضوری - ارتباط در جهت کسب اطلاعات در خصوص وضعیت تحصیلی دانش‌آموز - وجود تفاوت بسیار زیاد در نحوه و میزان ارتباط در انواع مدارس مختلف
مشارکت	ترکیه: - مشارکت اولیا با در اختیار قرار دادن تخصص و مهارت‌های خود - تشکیل کارگاه‌ها و نمایشگاه‌های مختلف در جهت افزایش کیفیت آموزشی - مشارکت اولیا به ویژه در مباحث پراهمیت از جنبه شغلی در امور مدارس

مؤلفه ها	ویژگی ها
مشارکت	کره جنوبی:
	- مشارکت اولیا در امور آموزشی از باب کسب مشاوره
	- مشاوره مدارس برای هدایت دانش آموزان به رسته های شغلی مختلف و شایسته
	- مشارکت اولیا با مدارس با قرار دادن تجربیات در کارگاه ها و دوره های ویژه ایران:
حمایت	- دارا بودن جنبه غیر تخصصی مشارکت والدین در امور آموزشی و تربیتی مدارس
	- رفتار مدارس در مقابل اولیا در جهت جلب رضایت والدین
	- عدم توازن تامین مایحتاج مدرسه توسط اولیا در مدارس مختلف
	ترکیه:
حمایت	- تامین هزینه های آموزشی و تربیتی در مدارس توسط دولت با توجه عدم ایفای نقش والدین از لحاظ مالی
	- حمایت والدین گاه ها از بابت در اختیار قرار دادن مهارت و تخصص خود از مدارس حمایت
	کره جنوبی:
	- قرار دادن امکانات آموزشی و عملی در اختیار دانش آموزان و مدرسه توسط والدین دارای حرفه و شغل خاص
حمایت	- در اختیار گذاشتن کارگاه ها و ابزار موسسات و شرکت های خصوصی در اختیار مدرسه ایران:
	- حمایت اولیا بیشتر در حد تامین مواد اولیه مدارس
	- حمایت اولیا از مدارس دولتی بصورت کمک به مدرسه
	- حمایت اولیا در مدارس خاص و غیر دولتی بصورت پرداخت شهریه

شباهت های مشاهده شده در نحوه ارتباط و حتی سطح شکل گرفته ارتباط بین اولیا و مدارس از منظرهای مختلف، نحوه و نوع مشارکت والدین در امور مدارس و نوع حمایت های والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران در جدول شماره ۵ بیان شده تا بر اساس شباهت های

جدول ۵. شباهت نحوه ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس در سه کشور ترکیه، کره جنوبی و ایران

مؤلفه ها	ویژگی ها
نحوه ارتباط	ترکیه:
	- برقراری ارتباط اولیا با مدارس در جهت آشنایی با کیفیت دانش کسب شده توسط دانش آموز
	- ارتباط والدین در جهت آگاهی از میزان تامین دانش و تربیت توسط مدارس
	کره جنوبی:
مشارکت	- هدف عمده ارتباط با مدرسه توسط والدین در جهت کسب آگاهی از نحوه حضور و شرایط تحصیلی دانش آموزان ایران:
	- عدم دخالت والدین در برنامه کلی آموزشی
	- اثربخشی مدرسه بر رفتار اجتماعی دانش آموزان از دیدگاه اولیای آنها
	ترکیه:
مشارکت	- خواهان تامین شرایط مناسب آموزشی والدین از مدارس
	- مشارکت برای جلب رضایت مدرسه در امور مختلف مانند جلسات مشاوره توسط والدین
	کره جنوبی:
	- هدف از مشارکت والدین در امور مختلف مدرسه تامین شرایط حضور فرزند خود در عرصه های متفاوت اجتماعی
حمایت	- خواهان والدین از مدارس در جهت تامین اشتغال دانش آموزان ایران:
	- مشارکت در جهت بهبود شرایط فارغ التحصیلی
	- درخواست تامین شرایط حضور دانش آموزان در دانشگاه ها به ویژه در رشته های پراهمیت در جامعه
	ترکیه:
حمایت	- تامین بخشی از هزینه های مدارس تحت عنوان شهریه توسط والدین
	- تامین لوازم تحصیلی دانش آموزان بی بضاعت در برخی مدارس با مشارکت اولیا
	کره جنوبی:
	- حمایت مادی اولیای دارای شرایط مالی مناسب با تامین مواد اولیه آموزشی
حمایت	- حمایت مادی اولیا در جهت پیشبرد اهداف مدارس و مراکز آموزشی
	- قرار دادن اولیا از امکانات حرفه خود در اختیار مدرسه
	ایران:
	- حمایت بصورت تامین مواد و وسایل کمک آموزشی در مدارس خاص
حمایت	- تامین مواد اولیه تحصیلی برخی از دانش آموزان بصورت امور خیریه

به ارتباط والدین با مدارس کمتر توجه می‌شود. همچنین از توانایی ها و تخصص والدین بهره کافی برده نمی‌شود.

در کل برخی از تفاوت‌های ارتباط موثر اولیا با مدارس در ترکیه، کره جنوبی و ایران عبارتند از:

۱. سطح حمایت مالی والدین از مدارس: در کلیه سه کشور، والدین به طور کلی حمایت مالی از آموزش ندارند. با این حال، سطح حمایت مالی در ترکیه بیشتر از سایر کشورهاست و والدین در ترکیه به عنوان سرمایه گذاران در آموزش شناخته می‌شود. در مقابل، در ایران، سطح حمایت مالی اولیا از مدارس کمتر از سایر کشورهاست. البته این در شرایطی است که مدارس در سطح یکسان در نظر گرفته شوند و شهریه مدارس غیردولتی جزو حمایت مالی در نظر گرفته نشده است.

۲. نقش والدین در توسعه مدارس: در ترکیه و کره جنوبی تاحدودی اولیا به عنوان شریک‌های مدارس در توسعه آنها مشارکت می‌کنند و بسیاری از پروژه‌های تحقیقاتی و پژوهشی در مدارس با حمایت اولیا انجام می‌شود. در ایران، نقش والدین در توسعه مدارس کشور کمتر است و بیشتر تمرکز آنها بر روی پرداخت شهریه در مدارس بر اساس نرخ مصوب وزارت آموزش و پرورش است.

۳. ارتباط والدین با مدارس: در ترکیه، والدین بیشتر با مدارس در ارتباط هستند و حمایت‌های بیشتری در زمینه‌های مختلف انجام می‌شود. در ایران، ارتباط اولیا با مدارس کمتر است و بیشتر تمرکز آنها بر روی کسب اطلاعات در خصوص وضعیت تحصیلی فرزند خود است.

۴. سیاست‌های دخالت والدین در آموزش: در ترکیه و کره جنوبی، سیاست‌های دخالت والدین در سیستم آموزشی مدارس به نوعی رقابتی بوده و اشتیاق والدین برای تبادل نظر با مدارس بیشتر و محسوس تر است. در ایران، دخالت والدین در مدارس بدون در نظر گرفتن مهارت و تخصص و صرفاً تلاش در جهت تامین امنیت آموزشی فرزندان صورت می‌پذیرد.

۵. سیاست‌های غیربومی: در ترکیه، پذیرش دانشجویان خارجی و در رده های پایین تر دانش آموز در آن کشور، بخشی از سیاست‌های مهاجرتی است و دولت ترکیه برای جذب مهاجر اقداماتی از جمله ارائه تسهیلات و تخفیف شهریه را انجام می‌دهد. در کره جنوبی شدت این اقدامات برای جذب دانشجویان و دانش آموزان خارجی کمتر است. در ایران اقدامات چندانی برای جذب دانشجویان خارجی وجود ندارد و این اقدامات در خصوص دانش آموزان تقریباً صفر است. لذا از این لحاظ وضعیت نسبتاً مشابهی در کره جنوبی و ایران وجود دارد. دقت در این امر از این لحاظ مورد اهمیت است که باعث فرهنگسازی در نحوه مشارکت والدین در امور مدارس می‌گردد.

در این بخش نتایج تحلیل مضمون داده‌های استخراج شده از اسناد آموزشی سه کشور مورد بررسی قرار گرفته‌اند. یافته‌ها بر اساس سه مولفه اصلی ارتباط، مشارکت و حمایت والدین از مدارس دسته‌بندی و برای هر کشور به صورت جداگانه تبیین شده‌اند. سپس شباهت‌ها و تفاوت‌های ساختاری و محتوایی میان آن‌ها تحلیل گردیده است.

الف) ترکیه: مدارس ترکیه دارای ساختار منظمی برای مشارکت والدین هستند. انجمن اولیا و مربیان نقش فعالی در تصمیم‌گیری‌های مدرسه دارد. والدین با استفاده از تخصص شغلی خود در برنامه‌های مدرسه مشارکت می‌کنند. حمایت مالی مستقیمی انجام نمی‌شود اما والدین از طریق کمک‌های غیرمستقیم مانند تجهیزات آموزشی، کارگاه‌ها و فعالیت‌های تربیتی حمایت می‌کنند.

ب) کره جنوبی: مشارکت والدین بیشتر در قالب نظارت آموزشی و حمایت از موفقیت تحصیلی فرزندان شکل می‌گیرد. ساختارهای رسمی برای ارتباط با مدارس وجود دارد، اما تعامل عاطفی با مدرسه ضعیف‌تر است. والدین از نظر مالی و حرفه‌ای از مدارس پشتیبانی می‌کنند و اغلب از طریق انجمن‌های تخصصی یا مهارتی، در برنامه‌های مدرسه فعال هستند.

ج) ایران: ارتباط والدین با مدارس اغلب محدود به جلسات حضوری و گزارش پیشرفت تحصیلی است. مشارکت والدین در مدارس خاص و غیردولتی بیشتر بوده ولی در مدارس دولتی عمدتاً به کمک مالی محدود می‌شود. استفاده از ظرفیت تخصصی والدین در برنامه‌های مدرسه بسیار محدود و غیرساختاریافته است.

تحلیل تطبیقی نشان می‌دهد که در ایران، الگوی ارتباط با والدین فاقد انسجام نهادی و سیاستی بوده و نیازمند بازطراحی ساختار ارتباطی و مشارکتی بین خانه و مدرسه است.

بحث و نتیجه‌گیری

به طور کلی مقایسه سیاست‌ها و برنامه‌های دولتی برای حمایت از مدارس در کشورهای ترکیه، کره جنوبی و ایران، بیانگر آن است هر کشور برنامه‌های متفاوتی برای حمایت از مدارس با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود دارد. با این حال، هدف اصلی هر کشور ارتقای سطح علمی مدارس در جامعه خود است. در ترکیه و کره جنوبی، اکثر مدارس به صورت دولتی بوده و بر اساس حمایت‌های دولت عمل می‌کنند، در حالی که در ایران، مدارس دارای تنوع بسیار زیادی بوده و دولت نمی‌تواند تسلط کامل در نحوه اداره آن داشته باشد. ایران نیز مدارس دولتی دارد اما با مشکلات مالی و تبعیضات بسیار مواجه است. همچنین، در برخی کشورها، مانند ترکیه و کره جنوبی، والدین به صورت فعال در این حوزه‌ها در حال مشارکت هستند، در حالی که در کشور ایران،

دارد و دانش آموزان در چندین بخش از مشارکت والدین استفاده می‌کنند. با این حال، در کره جنوبی و ایران، این نوع مشارکت بین والدین و مدارس کمتر است.

۴. در ترکیه و کره جنوبی مهارت‌های کاربردی مهمتر از مدرک تحصیلی هستند و این امر باعث شده والدین دارای تخصص و مهارت‌های مختلفی باشند که بتوان در مشارکت آنها در مدارس موثر واقع شود. در ایران نیز مدرک تحصیلی بسیار مهم است و بیشتر والدین بر روی مدرک تحصیلی و تأکید می‌کنند تا مهارت‌های کاربردی و این کار از بهره‌مندی تخصص و مهارت‌های والدین در مشارکت به ویژه در امر آموزش توسط مدارس می‌کاهد.

به طور کلی، سیاست‌های دولتی نیز برای حمایت از مشارکت والدین در ایران، در مقایسه با برخی کشورهای دیگر، از حجم و محدودیت‌های بیشتری به ویژه در عملیاتی کردن آن، برخوردار هستند. اما در عین حال، همچنان می‌توان بهبودهایی در این سیاست‌ها و برنامه‌ها داشت. یکی از چالش‌های مهم در این زمینه، عدم توانایی مدیران و بخش اجرایی مدارس در تأمین رضایت والدین برای پوشش سیاست‌های مذکور است. به همین دلیل، برنامه‌های مشارکت والدین معمولاً محدود به اخذ شهریه و مساعده‌های مالی می‌شوند. بنابراین، مدرسی که از سطح بیشتری از اولیای دارای وضعیت مالی مناسب و برخوردار در اختیار دارند به راحتی می‌تواند به این نوع از مشارکت والدین در برنامه‌ها دسترسی داشته باشند.

در ضمن، برنامه‌های حمایتی دیگری مانند برنامه‌های توسعه ارتباط صنایع با مدارس و به کمک آن مشارکت والدین اثربخش در صنایع به نسبت کمتر توسعه یافته‌اند. این درحالی است که به دنبال فارغ‌التحصیلی، دانش آموزان باید به شغل‌های مرتبط با تحصیلات خود دست یابند و مهارت‌های عملی و تخصصی را کسب کنند. بنابراین، توسعه برنامه‌های حمایتی در این حوزه نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. همچنین، برنامه‌های دولتی برای حمایت از مدارس در ایران و تمرکز بر مشارکت والدین در برابر چالش‌هایی مانند تحریم‌ها و نوسانات اقتصادی نیز مستقل نیستند. این چالش‌ها می‌توانند باعث کاهش مشارکت اولیا به جهت مشکلات اقتصادی گردد.

به علاوه، یکی دیگر از چالش‌هایی که ممکن است باعث کاهش کیفیت ارتباط موثر اولیا با مدارس در ایران شود، نبود مراکز تخصصی مشاوره با والدین است. در حال حاضر، در ایران تعداد زیادی مدارس و آموزشگاه وجود دارد، اما کیفیت آنها متفاوت است. برخی از مدارس با کیفیت بالا هستند و برخی دیگر با کیفیت پایین. برای بهبود کیفیت مدارس در ایران، نیاز به توسعه مدارس با کیفیت بیشتر است.

در رابطه با ارتباط والدین با مدارس کشورهای نامبرده می‌توان اینگونه تحلیل کرد که در ترکیه و کره جنوبی، والدین با مدارس ارتباط بسیار نزدیکی دارند. مدارس و مراکز آموزشی در ترکیه برنامه‌های آموزشی خود را با توجه به توانایی‌ها و مهارت‌های والدین طراحی می‌کنند و با اولیا همکاری می‌کنند تا برنامه‌های مهارتی را برای دانش آموزان فراهم کنند و به آنها کمک کنند تا مهارت‌های عملی و تخصصی مورد نیاز را به دست آورند.

در کره جنوبی، سیستم آموزشی برای توسعه مهارت‌های دانش آموزان در ارتباط با والدین طراحی نشده است اما تعامل خوب والدین با مدارس و همکاری آنها در زمینه‌های مختلف باعث می‌شود تا دانش آموزان و مدارس با نیازهای خود آشنا شوند و فرصت‌های مناسبی در جهت بهره‌مندی از تخصص والدین فراهم آید.

در ایران، هرچند که تعداد و نوع مدارس و مراکز آموزشی زیاد است، اما هنوز همکاری و تعامل مناسبی بین والدین و مدارس در جهت بهبود شرایط و توسعه مراکز آموزشی در کشور وجود ندارد. در نتیجه، توجه به مهارت و توانایی والدین در طراحی برنامه‌های آموزشی مدارس کمتر بوده و تعداد معدودی از مدارس در این زمینه برنامه‌های مشارکتی فراهم کرده‌اند، اما بسیاری از مدارس هنوز به این موضوع توجه کافی نکرده‌اند. در این زمینه مشارکت و حمایت والدین در ترکیه، کره جنوبی و ایران تفاوت‌هایی وجود دارد که به شرح زیر است:

۱. در ترکیه، اولیا و مدارس به طور فعال با یکدیگر همکاری می‌کنند و مدارس برای کمک به دانش آموزان در کسب مهارت از والدین و تخصص آنها بهره‌مند می‌شوند. در کره جنوبی نیز رابطه نزدیکی بین مدارس و والدین وجود دارد و دانش آموزان و مدارس به شکل غیرمستقیم در طول تحصیل از توانایی والدین استفاده می‌برند. با این حال، در کره جنوبی و ایران، این مشارکت کمتر است و مدارس به تهای و تأمین مهارت و تخصص دانش آموزان در تلاش هستند.

۲. در ترکیه، مدارس قبل و حین ورود دانش آموزان به مدارس، با والدین ارتباط خوبی را برقرار می‌کنند و آنها را برای مشارکت در امور مدرسه آماده می‌کنند. در کره جنوبی نیز، والدین با توجه به فرهنگ و نوع رفتار اجتماعی شکل گرفته مشارکت در امور آموزشی مدارس را سرلوحه کارهای خود قرار می‌دهند. با این حال، در کره جنوبی و ایران، مشارکت والدین بیشتر بر روی مساعدت‌های مالی تمرکز دارد و استفاده از توانایی و مهارت والدین کمتر است.

۳. در ترکیه، اولیا و مدارس همکاری‌های بیشتری در زمینه‌های مختلف مهارتی دارند و دانش آموزان به صورت پروژه‌ای از این تخصص استفاده می‌کنند. در کره جنوبی نیز، روابط نزدیکی بین والدین و مدارس وجود

زیر پیشنهاد می‌شود: طراحی ساختارهای رسمی و قانونی برای مشارکت والدین در مدیریت و برنامه‌ریزی مدرسه، آموزش مدیران و معلمان برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های والدین در تصمیم‌سازی‌های مدرسه، توسعه سامانه‌های ارتباطی دیجیتال برای تعامل مستمر و دوسویه با خانواده‌ها؛ نهادهای ساز فرهنگ مشارکت از طریق محتوای درسی، برنامه‌های مدرسه‌محور و انجمن‌های فعال و الگوبرداری از مدل‌های موفق بین‌المللی مانند انجمن‌های والدین در کره جنوبی. در نهایت، تقویت نقش والدین در مدارس می‌تواند گامی مؤثر در بهبود کیفیت آموزش، افزایش سرمایه اجتماعی مدرسه و توسعه نظام تربیتی کشور باشد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

تمامی اصول اخلاقی در این مقاله رعایت شده و تمامی شرکت‌کنندگان در جریان نحوه انجام پژوهش قرار گرفتند. لازم به ذکر است که اطلاعات به‌صورت محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این تحقیق هیچ‌گونه حمایت مالی از سازمان‌های تامین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده‌است.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در بررسی ادبیات پژوهش، مطالعات میدانی و تجزیه و تحلیل داده‌ها مشارکت داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهارات نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

منابع

- آزمند، م.، و قاسمی‌راد، م. (۱۳۹۲). *فصلنامه رشد آموزش پیش دبستانی*، پیاپی ۱۸ (بهار).
- آقازاده، ا. (۱۳۸۵). *آموزش و پرورش تطبیقی*. تهران: انتشارات سمت.
- ایران نژاد، پ.، فریده تهرانی، ف. (۱۴۰۰). مقایسه تطبیقی برنامه آموزش پیش از دبستان ایران و کره جنوبی. *فصلنامه سلامت و آموزش در دوران کودکی*، ۲(۲)، ۴۷-۶۱.
- <https://jeche.ir/article-1-45-fa.html>
- بسامی، ر.، هراتی، ا.، علوی پویا، ر.، و اسلامی مهر، ص. (۱۴۰۳). دفتر راهنمای فعالیت‌های انجمن اولیا و مربیان مدارس داخل و خارج از کشور سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳. انجمن اولیا و مربیان. چاپ سی و چهارم.

این شامل توسعه زیرساخت‌ها، تأمین بودجه کافی، توسعه برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی، توسعه تعاملات با والدین و توسعه مهارت‌های عملی است. همچنین، برای بهبود کیفیت مدارس در ایران، نیاز به توسعه برنامه‌های آموزشی با تأکید بر توانمندسازی مدیران در بهره‌مندی از توانمندی‌های اولیا و توسعه مهارت‌های ارتباطی والدین است. در حال حاضر، برخی از برنامه‌های آموزشی در ایران تنها بر روی انتقال دانش تئوریک تمرکز دارند و از توسعه مهارت‌های ارتباطی کمتری برخوردارند.

به‌طور کلی، برای بهبود وضعیت ارتباط مؤثر اولیا با مدارس در ایران، نیاز به اصلاح سیاست‌ها و برنامه‌های دولتی، تأمین زیرساخت‌ها در جهت توسعه فرهنگ معاشرت، توسعه ارتباط با کیفیت، توسعه برنامه‌های آموزشی با تأکید بر استفاده از توانمندی‌های اولیا و توسعه مهارت‌های ارتباطی والدین و بهبود کیفیت خدمات آموزشی و محیط زندگی دانش‌آموزان است. نتایج پژوهش حاضر با بسیاری از پژوهش‌های داخلی و خارجی همچون نصیریان و مرداد (۱۴۰۲)، یوانگ و همکاران (۲۰۱۸)، وانگ و همکاران (۲۰۲۴)، محمدی و عبدی (۱۴۰۱)، ها و لی، ۲۰۲۲ و... همسو می‌باشد.

همچنین، یکی دیگر از چالش‌هایی که می‌تواند ارتباط بین والدین و مدارس در ایران را تحت تأثیر قرار دهد، نبود تعادل بین نحوه برقراری ارتباط است. در حال حاضر، در ایران تعداد زیادی مدارس با نوع و سبک متفاوت (دولتی، غیردولتی، تیزهوشان، نمونه دولتی، شاهد و...) وجود دارد و این درحالی است که نوع ارتباط والدین با مدارس در هر کدام متفاوت است. بنابراین، برخی از مدارس ممکن است با مشکلاتی در برقراری ارتباط با والدین مواجه شوند.

نتایج این مطالعه تطبیقی نشان داد که نحوه تعامل والدین با مدارس در کشورهای ترکیه، کره جنوبی و ایران تفاوت‌های چشمگیری دارد. در حالی که در ترکیه و کره جنوبی ساختارهای رسمی، مستمر و نظام‌مند برای مشارکت والدین وجود دارد، در ایران این تعامل بیشتر به ارتباط‌های غیررسمی و محدود خلاصه می‌شود. در ترکیه، استفاده از ظرفیت حرفه‌ای والدین در برنامه‌های مدرسه نهادینه شده و والدین به عنوان شریک آموزشی تلقی می‌شوند. در کره جنوبی، والدین ضمن حمایت مالی، در برنامه‌ریزی تحصیلی و ارزیابی پیشرفت فرزندان خود نقش فعالی دارند. در مقابل، در ایران اغلب مشارکت والدین به جلسات عمومی و کمک‌های مالی محدود می‌شود.

بر اساس یافته‌ها، برای ارتقاء تعامل خانواده و مدرسه در ایران، اقدامات

<https://civilica.com/doc/1687416> همایش علمی پژوهش‌ها.

References:

- Anastasiou, S., & Papagianni, A. (2020). Parents', teachers' and principals' views on parental involvement in secondary education schools in Greece. *Education Sciences*, 10(3), 69. [Doi: 10.3390/educsci10030069]
- Aypay, A. (2016). Parental involvement in school: A test of Hoover-Dempsey and Sandler's model among Turkish parents. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16 (3), 827-852. [Doi: 10.1016/j.childyouth.2010.12.016]
- Bahramipour, F., Kazemian Moghadam, K., & Haroon Rashidi, H. (2025). The effectiveness of self-regulation training on self-perception, social competence, and resilience in children with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 15(1), 25-42. (Persian) [Doi: 10.22098/jld.2025.15782.2194]
- Bermeo, E. (2014). South Korea's successful education system: lessons and policy implications for Peru. *Korean Social Science Journal*, 41. 135-151. [Doi: 10.1007/s40483-014-0019-0]
- Boon, C., Eckardt, R., Lepak, D. P., & Boselie, P. (2018). Integrating strategic human resource management. *The International Journal of Human Resource Management*, 29(1), 34-67. [Doi:10.1080/09585192.2017.1380063]
- Bray, M., Adamson, B., & Mason, M. (Eds.). (2014). *Comparative education research: Approaches and methods* (2nd ed.). Springer.
- Bureau of Labor Statistics. (2021). Employment projections. United States Department of Labor. <https://www.bls.gov/emp/>
- Byun, S. Y., Schofer, E., & Kim, K. K. (2012). Revisiting the role of cultural capital in East Asian educational systems: The case of South Korea. *Sociology of Education*, 85 (3), 219-239. [Doi: 10.1177/0038040712447180]
- Çelenk, S. (2018). Parental involvement in Turkish primary schools: A qualitative study. *International Journal of Educational Research*, 87, 1-10.
- Choi, M. (2022). Digital Parent-School Communication in Korea: The Case of KakaoTalk. *Asian Journal of Education*, 33(4), 78-95.
- Choi, Y., & Kim, Y. (2018). Parental involvement and students' cognitive outcomes in Korea: Focusing on private tutoring. *Asia Pacific Education Review*, 19 (3), 325-337.
- Coşkun, B., and Katıtaş, S. (2021). Parental involvement in secondary education: Perceptions and potential barriers. *African Educational Research Journal*, 9(2), 418-433. [Doi: 10.30918/AERJ.92.21.050]
- Coşkun, B., Katıtaş, S., & Karadaş, H. (2022). The relationship between faculty members' organizational support perceptions and personal growth initiative levels, the mediating role of general self-efficacy. *International Journal of Modern Education Studies*, 6(2), 400-422. [Doi: 10.51383/ijonmes.2022.226]
- بهرامی‌پور، ف.، کاظمیان‌مقدم، ک.، و هارون‌رشیدی، ه. (۱۴۰۴). اثربخشی آموزش خودتنظیمی بر ادراک خود، کفایت اجتماعی و تاب‌آوری کودکان با اختلال یادگیری. *فصلنامه ناتوانی‌های یادگیری*، ۱۵(۱)، ۲۵-۴۲. [Doi:10.22098/jld.2025.15782.2194]
- رسول‌بهی، ش.، خسروی، د.، و بهادر، ح. (۱۳۹۵). بررسی تطبیقی نظام آموزشی ایران و ترکیه. *کنفرانس جهانی روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم*. <https://civilica.com/doc/592236>
- سلیمی، س. (۱۴۰۳). شناسایی و رتبه‌بندی آسیب‌های آموزش مجازی در شبکه شاد و رابطه آن با کیفیت آموزش. *فناوری آموزش*، ۱۸(۲)، ۵۰۸-۴۹۳. [Doi: 10.22061/tej.2024.10097.2943]
- صافی، ا. (۱۳۹۶). چالش‌های عمده نظام راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران. *فصلنامه رشد آموزش مشاور مدرسه*، ۱۲(۳).
- صبوری خسروشاهی، ح. (۱۳۸۸). آموزش و پرورش در عصر جهانی شدن؛ چالش‌ها و راهبردهای مواجهه با آن. *مطالعات راهبردی سیاستگذاری عمومی*، ۱۱(۱)، ۱۵۳-۱۹۶.
- عصاره، ع. (۱۳۸۹). *مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش دوره اول متوسطه در کشورهای منتخب*. انتشارات یادواره کتاب.
- فرجاد، م. ع. (۱۳۹۰). کتاب آموزش و پرورش تطبیقی (جلد اول و دوم). ناشر: رشد.
- گلدانی، م.، و مؤمنی، ف. (۱۴۰۲). تأثیر نحوه هزینه کرد دولت‌ها در آموزش و پرورش، بر شاخص توسعه انسانی (مقایسه تطبیقی ایران با کشورهای OECD). *مطالعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل*، ۶(۱)، ۷۹-۱۰۵. [Doi: 10.22126/ipes.2022.7748.1465]
- میرکمالی، س. م. (۱۳۷۸). تفکر خلاق و باروری آن در سازمانهای آموزشی. *مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی*، ۴(۲).
- نصیریان، م. (۱۴۰۲). بررسی ارتباط والدین با مدارس و نقش آن در تربیت رسمی و عمومی دانش‌آموزان. *بندرعباس: دومین همایش علمی پژوهش‌ها*. <https://civilica.com/doc/1761473>
- نظرزاده گیگلو، س.، علائی، س.، محسن‌پور قره‌قاسملو، س.، و سلحشور کورعباسلو، ا. (۱۴۰۳). اثربخشی غنی‌سازی روابط درون‌خانوادگی (با مشارکت والدین) بر مهارت‌های اجتماعی و نارسایی هیجانی دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص. *فصلنامه ناتوانی‌های یادگیری*، ۱۴(۲)، ۴۵-۶۲. [Doi: 10.22098/jld.2024.12978.2096]
- وفادار، ص.، و جوان‌بخت‌اول، ج. (۱۳۸۳). انجمن اولیا و مربیان، ساختار، وظایف و مسئولیت‌ها. تهران: انجمن اولیا و مربیان.
- هاشمی، ط.، و جورکش، ف.، و قلناش، ع.، و ماشینچی، ع. ا. (۱۴۰۲). مطالعات تطبیقی در برنامه درسی (ایران و کره جنوبی). *بندرعباس: دومین*

- Epstein, J.L., M.G. Sanders, B.S. Simon, N. Salinas and F.L. Van Voorhis (2002). *School, Family and Community Partnerships*, 2nd Edition, California: Corwin Press.
- Ghasemi, V., & Burhan, N. F. (2014). The impact of parental involvement on academic achievement: A case study in Iran. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 3 (4), 1-12.
- Gökçe, F. (2015). Parental involvement in school activities in Turkey: A systematic review. *International Journal of Progressive Education*, 11 (3), 73-85.
- Goldani, M., & Momeni, F. (2023). The Impact of government educational expenditure on human development index. *International Political Economy Studies*, 6(1), 79-105. (Persian) [Doi: 10.22126/ipes.2022.7748.1465]
- Ha, J. C., & Lee, J. W. (2022). Realization of a sustainable high-performance organization through procedural justice: The dual mediating role of organizational trust and organizational commitment. *Sustainability*, 14(3), 1259. [Doi:10.3390/su14031259]
- Hapsari, E. W., Sudarman, S., & Utami, S. (2023). Sources of students errors in EFL writing in Indonesia. *Journal of Academia in English Education*, 3(2), 141-160. [Doi: 10.32505/jades.v3i2.4678]
- Hosseini, S. A., & Asadzadeh, H. (2018). The effect of parental involvement on students' academic achievement in Iran: A meta-analysis. *Journal of School Psychology*, 6 (1), 1-15.
- Huang, X., Gao, L., Xiao, J., Li, L., Shan, X., Chen, H., Chai, X., Duan, X. (2024). Family environment modulates linkage of transdiagnostic psychiatric phenotypes and features in the developing brain. *Biological Psychiatry: Cognitive Neuroscience and Neuroimaging*. Online ahead of print. [Doi: 10.1016/j.bpsc.2024.03.003]
- Iran-Nezhad, P., & Farideh Tehrani, F. (2021). A Comparative Comparison of Preschool Education Curriculum in Iran and South Korea. *Journal of Childhood Health and Education*, 2(2), 47-61. (Persian) <http://jeche.ir/article-1-45-fa.html>
- Karimi, F., & Sotoudehnama, E. (2016). The relationship between parental involvement and academic achievement in Iranian EFL learners. *Journal of Language Teaching and Research*, 7 (5), 1005-1013.
- Kaya, M., & Erdem, C. (2021). The role of parental involvement in Turkish students' academic success: A longitudinal study. *Journal of Educational Research*, 114 (2), 123-135. [Doi: 10.55885/jerp.v2i1.156]
- Kim, S. W., & Hill, N. E. (2015). Including fathers in the picture: A meta-analysis of parental involvement and students' academic achievement. *Journal of Educational Psychology*, 107 (4), 919-934.
- Kim, Y. C., & Park, S. (2016). Shadow education and the curriculum and culture of schooling in South Korea. *Curriculum Inquiry*, 46 (4), 390-410. [Doi: 10.1057/978-1-137-51324-3]
- Korean Educational Development Institute (KEDI) (2023). *Annual Report on Education in Korea 2023*.
- Kumagai, K. (2019). Career services in Japanese higher education: Current status and future prospects. *Asia Pacific Education Review*, 20(1), 1-10.
- Lee, J., & Shouse, R. C. (2011). The impact of prestige orientation on shadow education in South Korea. *Sociology of Education*, 84 (3), 212-224. [Doi:10.1177/0038040711411278]
- Ministry of Science, Research and Technology. (2021). Scholarships. Retrieved July 7, 2023, from <https://en.msrt.ir/scholarships>
- Mohammadi, M., & Abdi, H. (2020). The role of family in academic achievement: A qualitative study in Iranian context. *Journal of Family Research*, 16 (1), 45-60.
- Nazarzadeh Giglou, S., Alaei, S., Mohsenpour Ghareghasamloo, S., & Salhsour Kourabbaslou, A. (2024). The effectiveness of intra-family relationship enrichment (with parental participation) on social skills and emotional dysregulation in students with specific learning disorders. *Journal of Learning Disabilities*, 14(2), 45-62. (Persian) [Doi: 10.22098/jld.2024.12978.2096]
- OECD. (2018). *Higher Education for Development, Vision 2030*. OECD Publishing. [Doi: 10.1787/9789264301665-en]
- OECD. (2023). *PISA 2022 Results: Learning during crisis*. Paris: OECD Publishing.
- OECD (2024), *PISA 2022 Results (Volume III): Creative Minds, Creative Schools*, PISA, OECD Publishing, Paris. [Doi: 10.1787/765ee8c2-en]
- Park, H., & Byun, S. Y. (2015). Why are teachers afraid of curricular autonomy? Contradictory effects of the new national curriculum in South Korea. *Asia Pacific Journal of Education*, 35 (1), 20-33.
- Park, S., & Holloway, S. D. (2017). The effects of school-based parental involvement on academic achievement at the child and elementary school level: A longitudinal study. *Journal of Educational Research*, 110 (1), 1-16. [Doi: 10.1080/00220671.2015.1016600]
- Rashidi, N., & Moghadam, M. (2015). The impact of parental involvement on children's academic achievement in Iran. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 171, 135-141.
- Safari, M., & Tahmasbi, S. (2017). The role of parental involvement in academic achievement of Iranian high school students. *Journal of Educational and Management Studies*, 7 (2), 1-7.
- Schleicher, A. (2022). *World Class: How to Build a 21st-Century School System*. OECD Publishing.
- Tumkaya, S. (2017). Velilerin okulda egitime katilim turlerinin bazi degiskenlere gore incelenmesi [Investigation of parents' participation types in education according to some variables]. *Cukurova Universitesi Sosyal Bilimler Enstitusu Dergisi [Cukurova University Journal of Institute of Social Sciences]*, 26(2), 83-98.
- Umran Sahin. (2019). Parents' Participation Types in School Education. *International Journal of Educational Methodology*, 5(3), 315 - 324. [Doi:10.12973/ijem.5.3.315]
- UNESCO. (2015). *Education for Sustainable Development: A roadmap*. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233564>

- UNESCO (2022). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Wang, M. T., & Sheikh-Khalil, S. (2014). Does parental involvement matter for student achievement and mental health in high school? *Child Development*, 85(2), 610-25 [Doi:10.1111/cdev.12153]
- Wang, Y., Marosi, C., Edgin M., & Horn S. S. (2021). The Role of Parental and Teacher Support in Adolescents' Academic Self-Efficacy and School Engagement. *Journal of Youth and Adolescence*, 1939–1951. [Doi: 10.1007/s10964-021-01470-8]
- World Bank. (2019). *Higher Education and Development: The Role of Governments and Public Policies*. World Bank Group.
- <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/31350>
- World Bank (2023). *The State of Global Learning Poverty: 2022 Update*. Washington, DC: World Bank Group.
- Yazdanparast, S., Ranjbar Zeinali, M., & Gorji Mehlabani, Y. (2022). The relationship between higher education and the job market. *The First International Conference and the Fourteenth National Conference on Education*.
- Yıldırım, İ., & Demir, S. (2016). The relationship between parental involvement and students' academic achievement in Turkey: A meta-analysis study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16 (5), 1621-1641.
- Zare, H., & Ghasemi, A. (2019). Parental involvement and academic achievement: A case study of Iranian students. *International Journal of Educational Psychology*, 8 (2), 123-140.